

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

5.1 ความนำ

การวิจัยเรื่อง “ การใช้แหล่งสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ” ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้แหล่งสารสนเทศและปัญหาการใช้แหล่งสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จำแนกตามคณะที่ศึกษา

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และทำการสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จำนวน 380 คน โดยจำแนกตามคณะที่ศึกษา ทั้งนี้เก็บแบบสอบถามคืนได้ทั้งหมด 380 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (FREQUENCY Distribution) ค่าร้อยละ (Percentages) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.2 สรุปผลการวิจัย

5.2.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 67.4 และเป็นเพศหญิงร้อยละ 32.6 โดยเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 31.1 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 26.6 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 38.9 และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 3.4 สำหรับคณะที่สังกัดเป็นนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ร้อยละ 24.2 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีร้อยละ 13.9 คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมร้อยละ 9.2 คณะครุศาสตร์ร้อยละ 9.5 และสัดส่วนน้อยที่สุดคือคณะศิลปกรรมศาสตร์ร้อยละ 7.4

5.2.2 ผลการวิเคราะห์ระดับการใช้แหล่งสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มีดังนี้

5.2.2.1 การศึกษาระดับการใช้แหล่งสารสนเทศของนักศึกษาโดยภาพรวม ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มีระดับการใช้แหล่งสารสนเทศทั้ง 4 แหล่ง ได้แก่ แหล่งสารสนเทศสถาบัน แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน แหล่งสารสนเทศบุคคล และแหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แหล่งสารสนเทศที่นักศึกษาใช้ในระดั้มากมี 2 แหล่ง ได้แก่ แหล่งสารสนเทศบุคคล ($\bar{X} = 3.65$) และแหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X} = 3.58$) รองลงมาคือ แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ($\bar{X} = 3.37$) และแหล่งสารสนเทศสถาบัน ($\bar{X} = 3.13$)

5.2.2.2 การศึกษาการใช้แหล่งสารสนเทศเป็นรายข้อในแต่ละแหล่งของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา พบว่า แหล่งสารสนเทศสถาบัน นักศึกษาใช้ห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาในระดั้มากเป็นลำดับแรก ($\bar{X} = 4.09$) รองลงมาคือ หอสมุดแห่งชาติ ($\bar{X} = 3.42$) และแหล่งสารสนเทศสถาบันที่ใช้น้อยที่สุดคือคือ ห้องสมุดเฉพาะ ($\bar{X} = 2.65$)

แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชนที่นักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาใช้มากเป็นลำดับแรก คือ โทรทัศน์ ($\bar{X} = 3.78$) รองลงมาคือ หนังสือพิมพ์ ($\bar{X} = 3.41$) และน้อยที่สุดคือ วิทยุ ($\bar{X} = 2.99$)

แหล่งสารสนเทศบุคคล พบว่า บุคคลที่นักศึกษาขอคำแนะนำ ปรีกษา เพื่อเข้าถึงแหล่งข้อมูล คือ อาจารย์ผู้สอน อยู่ในระดั้มากเป็นลำดับแรก ($\bar{X} = 4.02$) รองลงมาคือ เพื่อน ($\bar{X} = 3.89$) และน้อยที่สุดคือ บรรณารักษ์ ($\bar{X} = 3.21$)

แหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ พบว่า นักศึกษาใช้เว็บไซต์ search engine ทั่วไป ได้แก่ google และyoutube ในการเข้าถึงสารสนเทศต่าง ๆ มากเป็นลำดับแรก ($\bar{X} = 4.25$) รองลงมาคือ เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 3.79$) และน้อยที่สุด คือ e-journal ($\bar{X} = 3.10$)

5.2.2.3 ปัญหาการใช้แหล่งสารสนเทศของนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการใช้แหล่งสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา แหล่งสารสนเทศที่มีปัญหามากที่สุด คือ แหล่งสารสนเทศที่เป็นบุคคล ($\bar{X} = 3.02$) รองลงมาคือ แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ($\bar{X} = 2.94$) และแหล่งสารสนเทศสถาบัน ($\bar{X} = 2.89$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อในปัญหาของแต่ละแหล่งสารสนเทศ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการใช้แหล่งสารสนเทศสถาบัน ประเด็นปัญหาที่พบมากที่สุดอันดับแรกคือ แหล่งสารสนเทศอยู่ไกล การเดินทางไม่สะดวก รองลงมาคือ ไม่มีสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการ สำหรับปัญหาการใช้แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน พบว่า ประเด็นปัญหาอันดับแรก คือ สารสนเทศที่ได้มาไม่ตรงกับความต้องการ รองลงมาคือ เสียเวลาในการค้นหา ส่วนปัญหาการใช้แหล่งสารสนเทศบุคคล ปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ไม่กล้าถาม เกรงใจ รองลงมาคือ ผู้ให้สารสนเทศไม่เต็มใจให้คำปรึกษา และปัญหาการใช้แหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ พบว่า ประเด็นปัญหาที่พบมากที่สุด คือ การเชื่อมต่อระบบเครือข่ายใช้เวลานาน รองลงมาคือ URL ที่ต้องการถูกยกเลิกหรือมีการเปลี่ยนแปลง

5.3 อภิปรายผล

จากการศึกษาการใช้แหล่งสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาในครั้งนี้มีหัวข้อและประเด็นสำคัญในการอภิปรายดังนี้

5.3.1 การใช้แหล่งสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาโดยภาพรวมผลการวิจัยพบว่านักศึกษาใช้แหล่งสารสนเทศทั้ง 4 แหล่งประกอบการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในระดับปานกลาง ในขณะที่ผลการวิจัยของศักดิ์ชัย สุหาคร (2533) ที่ได้ศึกษาการใช้แหล่งสารสนเทศในการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่สังกัดคณะต่าง ๆ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษารามคำแหงใช้แหล่งสารสนเทศต่าง ๆ ในการประกอบการเรียนในระดับสูง แต่นักศึกษาทั้ง 2 สถาบันใช้แหล่งสารสนเทศบุคคลโดยการเข้าฟังการบรรยายในชั้นเรียนจากอาจารย์ผู้สอน และสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนในระดับมากเหมือนกัน

5.3.2 แหล่งสารสนเทศสถาบัน เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อพบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาใช้ห้องสมุดมหาวิทยาลัยของตนมากเป็นอันดับแรก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของลำพึง พ่วงบางโพ (2537) พบว่า แหล่งสารสนเทศที่อาจารย์และนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเอกชน ใช้ในระดับมาก คือ ห้องสมุดกลางของมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ผลการวิจัยของดวงจันทร์ พยัคพันธ์ (2539) ยังพบว่า คณาจารย์สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ใช้แหล่งสารสนเทศสถาบันที่เป็นสำนักหอสมุดกลางในการประกอบการเรียนการสอนในระดับมากด้วย

5.3.3 แหล่งสารสนเทศบุคคล พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาใช้แหล่งสารสนเทศบุคคลในระดับมากโดยการสอบถามอาจารย์ผู้สอนและสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของศิริสุภา เอมหยวก (2549) ที่พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็นบุคคลโดยการพูดคุยกับเพื่อนและอาจารย์ผู้สอน แสดงให้เห็นว่าการที่นักศึกษาใช้ช่องทางการแสวงหาสารสนเทศจากอาจารย์มากเป็นอันดับแรก เนื่องจากเป็นข้อมูลที่นำเชื่อถือ ถูกต้อง และตรงกับความต้องการ

5.3.4 แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ผลการวิจัยพบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็นโทรทัศน์มากกว่าสื่ออื่นๆ ทั้งนี้อาจเนื่องจากโทรทัศน์เป็นสื่อผสมที่มีทั้งภาพและเสียงประกอบ อีกทั้งการผลิตรายการและกระบวนการถ่ายทอดสารสนเทศมีความสะดวก รวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์ ในขณะที่สื่อประเภทอื่นไม่ใช่อุปกรณ์สื่อสารสารสนเทศที่น่าสนใจ

5.3.5 แหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ที่นักศึกษาใช้ในการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลประกอบการเรียนพบว่า ส่วนใหญ่ใช้เว็บไซต์ search engine จาก google หรือ youtube และเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของต๋นยศศักดิ์ โกวิทวิบูล (2543) ซึ่งศึกษาการใช้แหล่งสารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง และพบว่านักศึกษาใช้แหล่งสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ตในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากอินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งรวบรวมสารสนเทศขนาดใหญ่ และสามารถเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างรวดเร็ว

5.3.6 ปัญหาการใช้แหล่งสารสนเทศ พบว่า ส่วนใหญ่นักศึกษาประสบปัญหาในเรื่องการเชื่อมต่อระบบเครือข่ายใช้เวลานาน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของดวงใจ ทิรประเสริฐ (2545) ที่ศึกษาการใช้แหล่งสารสนเทศของต๋นจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริสุภา เอมหยวก (2549) ซึ่งศึกษาการใช้แหล่งสารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสงคราม และพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการเชื่อมต่อระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ไปยังแหล่งสารสนเทศที่ต้องการใช้เวลานานเช่นเดียวกัน

จากการศึกษาการใช้แหล่งสารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จะเห็นว่า การศึกษาของนักศึกษาจะประสบความสำเร็จเพียงใดนั้น นอกจากการเรียนในห้องเรียนแล้ว ยังขึ้นอยู่กับทางเลือกใช้แหล่งสารสนเทศที่มีอยู่มากมายได้ดีเพียงใดด้วย ซึ่งจะให้ประโยชน์ต่อนักศึกษาทั้งในขณะกำลังศึกษา หลังจากสำเร็จการศึกษาและจนตลอดชีวิต เนื่องด้วยปัจจุบันคุณสมบัติที่สำคัญและจำเป็นประการหนึ่งของบุคลากรในวงการศึกษาก็คือ การค้นหา การคัดเลือก และการเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการโดยผ่านแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

5.4 ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ การใช้แหล่งสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาอยู่ในระดับปานกลาง เพื่อพัฒนาแหล่งสารสนเทศที่นักศึกษาใช้ในการประกอบการเรียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาควรให้ความสำคัญ ดังนี้

1. ศูนย์วิทยบริการซึ่งเป็นแหล่งสารสนเทศสถาบันที่นักศึกษาใช้ในระดับมากควรคัดกรองสารสนเทศที่มีคุณภาพ สมบูรณ์ ถูกต้อง และทันสมัย ตรงกับความต้องการของนักศึกษาเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนและการศึกษาค้นคว้าวิจัย
2. ควรมีการปรับปรุงระบบเครือข่ายให้มีความเร็วสูงและมีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. ควรมีการตั้งหน่วยงานที่ให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับสารสนเทศทุกด้านแก่นักศึกษา
4. ควรเผยแพร่สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนและเรื่องราวต่างๆของมหาวิทยาลัยผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้มากขึ้น
5. อาจารย์ควรปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนการสอนโดยเน้นนักศึกษาเป็นศูนย์กลาง เปลี่ยนกระบวนการสอนจากการบรรยายเป็นการอภิปรายในชั้นเรียน เพื่อให้นักศึกษาได้เกิดการเรียนรู้ มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ สนทนาโต้ตอบกันระหว่างอาจารย์และเพื่อน เป็นการเข้าถึงแหล่ง

สารสนเทศบุคคลโดยเกิดความสัมพันธ์ใกล้ชิดกัน จะทำให้นักศึกษากล้าสอบถาม พูดคุยกับอาจารย์ผู้สอนมากขึ้น

5.5 แนวทางการวิจัยในอนาคต

5.5.1. ควรมีการวิจัยการใช้แหล่งสารสนเทศของคณาจารย์และผู้บริหาร เพื่อจะได้รับความต้องการใช้แหล่งสารสนเทศของคณาจารย์และผู้บริหารในการปฏิบัติงาน การบริหาร และการจัดการ

5.5.2. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของนักศึกษาคณะต่าง ๆ เพื่อนำผลมาปรับปรุงการเรียนการสอนในแต่ละสาขาวิชาของคณะต่าง ๆ ต่อไป

5.5.3. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการใช้แหล่งสารสนเทศในการประกอบการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา